

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens septem Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine septimus, est de Oratione
... Septimus, & latissimus, de Beneficiis Ecclesiasticis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

De naturalitate, & consanguinitate pro aliquibus beneficiis requisita.
punct. 9

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76561)

homicida, deposito, & irregulari dispenfer in beneficio simpli...

Solum est dubitum an ex dispensatione Episcopi possit ordines...

Nihilominus vetus existimo, non posse Episcopum neque in ordinibus minoribus, neque in beneficio simplici cum bigamo...

PUNCTUM IX.

De naturalitate, & consanguinitate pro aliquibus beneficiis requisita.

- 1 Ex legibus hispania, solum naturalibus horum regnorum beneficia concedi debent.
2 Explicatur quis sit naturalis.
3 Ex speciali statu alij alijs habiles excluduntur.
4 Si dicitur alius a designatis, an teneat collatio; sub distinctione respondetur.
5 An possit patronatus eligere ex consanguineis remotum, si testator solum dixit, eligat ex consanguineis quem capacem invenierit.
6 Si testator dixit, ut proximior eligatur, eligi debet proximior fundatoris, non vltimi capellani.
7 Quid si duo sint aequi propinqui, alius via masculina, alius feminina.
8 In aequali gradu consanguineus mariti preferendus est, cum ex bonis communibus vxor, & maritus capellaniam fundant.
9 Apponitur quadam limitatio.
10 Qualiter computario proximitatis facienda est.
11 Beneficium relictum pro consanguineis, an illegitimis dispensatis, seu legitimis conferri possit & proponuntur aliqua certa.
12 Resolvitur questio, spectanda esse verba fundatoris.
13 Quo loco admittendus est spiritus, & illegitimus. Vtrius est esse admittendum deservientibus legitimis.

Tamen si iure communi omnibus alijs habitibus vndeunque sint, beneficia conferri possunt, cap. ad decorem, de iurur. & ibi Glossa verbo vndeunque, & Abbas n. 4. Tamen in nostro regno lege sancitum est, ne alius quam oriundus, siue naturalibus beneficia conferantur, vt habetur leg. 14. & alijs, tit. 3. l. 1. reposit. & de Gallia testatur Cosmas in premio pragmatice sanctionis, s. nam Ecclesiarum, verbo exteriorum ad finem. Idemque alijs pluribus regni est statutum, & merita, quia naturales diligentius inseruiunt, & cum maiori fructu, & Ecclesias dicant, non spoliant, secus exteri. Vt autem haec leges, & quales...

bet alia secularia statuta effectum habeant, debent a sancta sede approbari, quia alias eorum dispositio non tenet, vt pote in materia ecclesiastica, & contraria iuris communis dispositioni.

2 Quod si iniquitas, quis dicendus sit naturalis, seu oriundus ex regno Castellae, vt capax beneficij censeatur? Respondeo illum dici & solum qui in regno Castellae natus est, vel saltem eius pater, quia a natiuitate propria, vel paterna oriundus quis dicitur, vt ex Iason, in leg. huiusmodi, §. legatum ff. de legatu. l. 1. num. 18. docet Mandos, ad regul. Cancel. reg. 16. q. 40. & pluribus relatis Barbosa de potest. episcop. alleg. 4. n. 6.

3 Praeter naturalitatem sunt aliqua beneficia, quae ex eorum fundatione, institutione, statuto, consuetudine, aut privilegio consanguineis fundatoris, alijve certis personis debentur, vt alijs relatis docent Couar. reg. peccatum. 2. p. 87. n. 5. Gutierrez, conf. 2. n. 3. & l. 1. canon. q. c. 11. n. 37. Zenedo collect. 89. ad decreti. Garcia 7. p. de benef. c. 15. a. n. 1.

4 Difficultas est, an si datur alijs a designatis teneat collatio? Distingendum est, si ob fauorem ipsorum designatorum sit designatio, vt censeatur facta quoties consanguineis fundatoris, vel oriundis ex aliquo loco beneficia designantur, collatio tenet, qum aliquis ex designatis non contradicit, sicuti tenet collatio beneficij iuris patronatus sicuti patrono, dum patronus non contradicit, quia solum rescinditur vtraque collatio ob patroni, vel designatorum praedictum, Zenedo Curieri. Garcia, & alij supra. Verum si non ob fauorem designatorum, sed ob ecclesiae, & beneficij respectum, vt melius, inquam, ecclesiae provideatur, & beneficij obligationibus fiat satis, certo generi personarum beneficia designantur, qualiter designantur canonicatus doctorales, & magistrales graduatis in aliqua Hispaniarum vniuersitate, tunc deficiente qualitate requisita beneficij collatio nulla est, tamen nullus alius qualificatus petat sibi conferri, quia non in fauorem ipsius, sed ecclesiae quae semper censeatur inuita, qualitas designatorum expostulata est, ideoque ad cuiusvis, etiam non qualificati, petitionem declarari nulla collatio potest, sic expresse Garcia 7. p. de benef. c. 15. a. n. 11.

5 Deinde dubitare potes, quis ex consanguineis censeatur designatus, cum testator dixit, vt patronus provideat semper vnum ex suis consanguineis si capax reperiat, an inquam ex vi huius clausulae possit patronus eligere, quem ex consanguineis maluerit, vel teneatur eligere propinquior?

Communis sententia est obligatum esse eligere propinquior, quia tunc intelligitur electio non voluntati patroni, sed eius iudicio, & arbitrio commissa, quod regulatum esse debet, ac proinde eligendus, quem fundator magis praesumitur diligere, qui est sibi propinquior: sic videtur tenere Garcia 7. p. de benef. c. 15. n. 17. Gutierrez, lib. 1. canon. quest. c. 15. n. 38. & conf. 26. n. 11. Perez de Lara de annuer. & capellan. lib. 2. cap. 2. a. n. 7.

Ceterum non videtur probabilitate ceteri, posse patronum eligere, quem ex consanguineis maluerit. Quia eius voluntati videtur commissa electio, iuxta leg. vnum ex familia, §. si de Falcidia ff. de leg. 2. si enim testator dixisset expresse, se relinquere capellaniam consanguineo, quem patronus elegerit, electio commissa est voluntati patroni, Ergo similiter est dicendum, cum testator dixit, vt patronus provideat vnum ex consanguineis, tacite enim dixit, vt provideat, qui sibi placuerit, sic Eman. Rodrig. tom 1 summa. c. 106.

6 Quid si testator dixit, vt consanguineus proximior eligatur, eligine debet proximior fundatoris an proximior vltimi capellani? Dicendum est proximior fundatoris eligendum esse. Quia capellania non successione haereditaria, & quasi maioratus ad haeredes transfertur, sed ex collatione ordinarij spectata fundatoris voluntate, quae semper praesumitur esse de sibi propinquiori, sic Lambertini, lib. 2. de iure patron. 3. p. 9. §. art. 4. n. 12. & 15. Perez de Lara l. 2. de annuer. & capellan. cap. 2. a. n. 7. Garcia 7. p. de benef. cap. 15. a. n. 20. Valq. de testam. c. 8. §. 3. dub. 2. n. 48.

7 At si duo sint aequi propinqui, alius descendens per lineam masculinam, alius femininam, non videtur patronus obligatus descendenti per lineam masculinam descendenti per lineam femininam praeferre; quia in capellanis non tractatur de conferenda agnatione, ac proinde non videtur haec sufficiens ratio praedictionis, Garcia de benef. 7. p. cap. 15. num. 21. Contrarium tamen verius existimare, eo quod consanguineus per lineam masculinam saepe praesumatur magis dilectus, & affectus fundatoris, vt pote qui eius agnationem excellentiori via conferuat.

8 Hinc collige quando vxor, & maritus ex bonis communibus capellaniam fundarent conferendam vtriusque consanguineis praeferrendum inquam esse in aequali gradu consanguineum mariti. Nam sicut maritus in fundatione videtur praecipua persona, ita etiam in electione eius consanguinei praerendi sunt, Zeuallus com. contra commun. q. 265. a. n. 13. Gregor. Lopez in simili, leg. 2. tit. 1. part. 2. verbo el mas propinquo patiente, quamuis contra teneat Garcia 7. p. de benef. cap. 15. n. 22.

9 Limita tamen nisi consanguineus vxoris prius nominati esset, quia ex scripturae nominatione praui colligitur mens mariti

fuisse illos præferre, vt latè Felin. in c. dilecti. verbo ordo scripturæ. de rescriptis. n. 4. & seqq. Ant. Gomez. i. tom. var. c. 2. n. 4. & 5. Gutierrez. c. 26. n. 10.

10 Qualiter autem hæc computatio proximitatis faciendâ est, an secundum ius canonicum, an civile? Probabilis existimo secundum ius civile faciendam esse: nam licet capellania non iure successione conferatur, conferenda tamen est iis, qui fundatori proximiores fuerint; ad cuius inuestigationem non tam canonica computatio, quam civilis, & legalis deseruit, sic Garcia 7. p. de benef. c. 15. n. 25. Excipe tamen nisi fundator consanguineos intra quantum gradum determinaret; quia ratione huius determinationis, & designationis canonicam computationem videtur accecidisse, in qua solum consanguinitas vsque ad 4. gradum extenditur. Garc. supra. n. 27.

11 Grauior dubitatio est, an beneficium, quod fundator reliquit pro suis consanguineis, possit conferri illegitimis, & spuris, si alias ad beneficia consequenda dispensatione Pontificis habiles existant? Quæ in re certum esse debet, si rescripto Pontificis legitimatus sit spurus, poterit, & debet ei beneficium conferri. Quia Pontificis legitimatione præstat in Ecclesiasticis rebus, quidquid præstatet vera naturalis legitimatione; quia est integra natalium restitutio quoad spiritualia? quale est beneficium: sic expressè Garcia 7. p. de benef. c. 15. n. 46. At si rescripto secularis principis legitimeretur, dubitant plures capaxne sit beneficii consanguineis fundatoris relicti? Quia legitimatione secularis principis solum facit legitimum quoad successiones, & honores temporales, non quoad beneficia, aliâque iura Ecclesiastica. Nihilominus credo supradictio spurio legitimatione à seculari principe beneficium conferri posse, & debet, si alias habilis sit ex dispensatione ad beneficia obtinenda. Nam esto secularis princeps solum legitime possit ad temporalia, & non ad spiritualia; at legitimationem in temporalibus concedens, illegitimum facit esse de familia, genere, & parentela fundatoris, & consequenter habilem reddit, vt dispensatione accedente beneficium possit obtinere, sic Garcia supra.

Secundo videtur certum, in Hispania beneficium relictum pro iis qui sunt de familia, cognatione, domo, genere, stirpe, seu parentela, posse, & debere dari filiis illegitimis naturalibus. Quia cum hi gaudeant nobilitate parentum. l. 1. tit. 11. part. 7. de eius genere, cognatione, & familia censentur. Garcia 4. p. de benef. c. 15. n. 49.

Tertio sit certum, illegitimos spurios ex parte matris capaces esse cuiusvis beneficii, & legati pro suis cognatis relicti. Quia respectu matris nulla datur incertitudo; ac proinde sunt de eius genere, & familia. Azucedo conf. 24. à num. 37. Garcia num. 52.

12 Quapropter controversia solum est, an spectato iure communi illegitimus naturalis, & spurus ex parte patris capax sit beneficii relicti pro consanguineis fundatoris? Communis sententia affirmat spectanda esse verba instituentis; si enim verbis iuris vltus fuerit fundator, illegitimus in hac prouisione locum non habet: secus si vltus fuit verbis naturæ, seu naturaliter cognationem significantibus: sic Perez de Lara lib. 2. de capell. & annuissar. cap. 2. à num. 25. Garcia 7. p. de benef. cap. 15. à num. 39. & 46. Quod si inquiras, quando censeatur fundator vti verbis civilibus, quando naturalibus? Respondeo vti verbis civilibus, quoties vltus fuerit nomine familie, generis, cognationis, stirpis, aut consanguinitatis. Quia hæc nomina à iure inuenta sunt. At verbis naturalibus vti, si descenditiam, & consanguineorum verbis vtatur, dicens instituendum esse aliquem ex suis descenditibus, vel consanguineis. sic Gonzalez gloss. 5. n. 121. Garcia supra n. 39. & 35. Regulariter autem semper præsumendum est verbis naturaliter significantibus vltum fuisse. Quia hæc in dispositione hominis attenduntur, quando aliud expressè non constat iuxta leg. fin. Cod. de his qui veniam arais leg. non aliter ff. de legat. 3. Et quia hæc interpretatio fauorabilior est ipsi illegitimis, & etiam fundatori, qui illos præsumitur amare. Deinde spectandus est communis modus loquendi, & an materia subiecta petat excludere, vel potius includere illegitimum. sic Gonzalez gloss. 5. à n. 123.

Ex quo ipse infert spurium, & illegitimum aliàs habilem admittendum esse ad capellania, & legatum relictum pro iis qui sunt de genere, & cognatione fundatoris. Nam licet hæc verba civilia sint, & ex illis videatur illegitimus exclusus: at quia ex communi modo loquendi, & materia subiecta non excluditur, ideo debet admitti, & placet mihi hæc doctrina, tamen Garcia dicta 7. p. c. 10. n. 53. contradicit.

13 Sed quo loco spurus, & illegitimus admittendus est ad legatum, donationem, capellania pro consanguineis fundatoris relictam?

Dicendum est, si concurrat in æquali gradu cum legitimo, nequam admitti posse, sic vt indubitatum firmat Gonzalez gloss. 5. n. 124. Garcia 7. p. de benef. c. 15. n. 53. circa finem. At si illegitimus proximior sit fundatori quolibet alio legitimo, censeat Garcia supra n. 47. & Zeual. q. 762. à n. 24. illegitimum præferendum esse stante dispositione testatoris, quod proximior consanguineus præferatur; quia ille illegitimus est consanguineus; & proximior. Quod si ex testatoris dispositione non esset obli-

gatio proximitatem eligendi, affirmare debent supradicti doctores illegitimum, & spurium eligi posse, quantumvis remotum, exclusis legitimis propinquoioribus, quia est æque ac legitimis consanguineus.

Cæterum oppositum probabilis existimo, nempe stantibus legitimis nequam eligi posse illegitimum, tamen si propinquoior sit. sic Peregrin. de fiduciis ff. l. 1. c. 2. n. 89. Man. Rod. 1. tom. sum. ap. 106. n. 8. ad finem. Ioann. Gutierrez. præf. quasi lib. 2. quæst. 67. circa finem. num. 4. Ratio est; quia legitimus remotior nobilior est quolibet propinquoior illegitimo. Deinde si stantibus legitimis possit electio esse illegitimo; quia omnes sunt æque de familia, possit illegitimus concurrentes in eodem gradu proximitatis cum legitimo eligi à patrono. Quia ipse solum tenetur eligere ex consanguineis fundatoris, qui proximior facit: potius autem nullum legitimum proximiorum esse illegitimo. Ergo nullus legitimus necessario præzeligitio est: quia qualitas legitimatis non constituit legitimum propinquoiorum; ac proinde præferendum illegitimo, inde conuenit cuiuslibet illegitimo etiam propinquoior præferendum esse: quia propinquoitas proueniens ex legitimatione quantumvis remota, vincit quamlibet propinquoitatem illegitimi. Et per hæc sit facta contrario fundamentum.

DISPUTATIO V.

De beneficiorum oneribus, & vilitatibus.

PLYRA sunt onera beneficiorum, pluresque illorum vilitates. Onus beneficiorum est fidei professionem facere, cum beneficium recipitur: officium diuinum quotidie recitare, choro assistere, in loco beneficii residere, ordines beneficio annexos suscipere. Vilitas vero beneficiorum est fructum perceptio, exemptio à foro secularium iurisdictione à gabellis, & tributis, & tandem titulum concedere ad ordines recipiendos. De obligatione faciendi professionem fidei latè egimus 1. p. r. 4. de fide. d. sp. 1. p. n. 19. De assistentia in choro, officioque diuini recitatione, r. 7. dictum est. De fructuum vero perceptioe, illorumque dominio, distributione, & alienatione. Tum in tract. de charitate, d. sp. de elemosyna. Tum tract. 12. plura diximus. De exemptione vero à foro seculari, immunitate à gabellis satis egimus r. 1. o. r. c. 12. De titulo, quem præbet beneficium ad ordines suscipiendum, r. de ordine agendum est. Restat ergo nobis specialiter agendum de obligatione residendi in loco beneficii, ordinesque beneficio annexos suscipiendi.

PUNCTVM I.

Qualiter beneficium residendam expostulet.

- 1 Duplex est beneficium, curatum, & simplex, & qualiter simplex residendam expostulet.
- 2 Beneficium curatum non solum iure positio, sed naturali diuino residendam expostulat.
- 3 Contrarium descendit immerito Catharinus.
- 4 Satisfit eius rationibus.
- 5 Non excusatur ab hac obligatione, esto beneficium modici valoris sit, neque ex eo quod conditorem habeat.
- 6 Iure item naturali diuino tenetur residere, quia beneficium habens curam animarum exteriorum possideret.

Beneficium duplex est, curatum, & simplex; vtrumque residendam expostulabat iure ipso. At ex generali consuetudine beneficia simplicia libera sunt à residenda. Quod nullum aliud officium habent annexum præter horarum recitationem, quæ vilibet fieri potest: sic aliis relatis Flamin. d. rescript. lib. 1. q. 10. n. 66. & 67. Cæsar. de Grassis deef. 15. n. 3. Gonzalez ad reg. 8. Cancell. gloss. 5. n. 80. & gloss. 15. n. 26. Garcia de benef. 3. p. cap. 2. n. 3. Excipe tamen dignitates, & canonicatus Ecclesie Cathedralis, & aliquarum Ecclesiarum collegatarum, qui ex præscripto Concilii, aut specialibus statutis in suis Ecclesiis residere, & horis canonicis assistere tenentur (sub priuatione distributionum, & fructuum, de qua assistentia, tract. 7. d. sp. 3. d. 1. diximus).

2 Beneficium vero curatum, sub quo intelligi Episcopatum, dignitatem, cui est animarum cura annexa, & quolibet aliud parochiale beneficium, non solum ex iure positio, sed etiam ex iure diuino naturali; residendam expostulat: colligitur apertè ex Trident. sess. 6. cap. 1. & sess. 23. c. 1. de reform. ubi eadem statuitur præcepto diuino omnibus pastoribus animarum mandatum esse omnes (uas agnoscere, & sacramenta eis ministrare, factificium pro eis offerre, verbi diuini prædicatione eas pasturare, ac tandem exemplo, aliisque mediis ad virtutem excitare, & in cætera munia pastoralia incumbere. Quæ vt præterea, necessario

DE
HASTI
PALATI
TOR
II